

Rypsi Rapsi 2025

Kuukausittain päivittyvä ajankohtainen
öljykasvien markkinatilanne
meillä ja maailmalla

1 / 2022

Katsauksen toimittaa Ulrika Wikström (Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR)

25.1.2022

Niemi-säätiö
Kylvösiemensäätiö

Syysmuotoisten öljykasvien kylvöala kotimaassa kaksinkertaistui edellisvuodesta

Luonnonvarakeskus Luken 14.12.2021 julkaiseman ennakkollisen syyskylvöalan mukaan syysrypsiä ja -rapsia kylvettiin menneenä syksynä yhteensä 10 000 hehtaaria. Määrä on kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna ja kyseessä on hyvin merkittävä kylvöalan kasvu myös useamman vuoden aikavälillä tarkasteltuna. Vuosina 2015–2020 syysrypsin ja -rapsin kylvöala on vaihdellut 1700 ja 5400 hehtaarin välillä.

Menneen syksyn syysöljykasvien 10 000 hehtaarin ennakkollisesta kylvöalasta kolmannes on luomua. Luomussa syysöljykasvien kylvöala kasvoi edellisvuoteen nähden noin 43 %. Tavanomaisessa tuotannossa vastaava kasvu oli noin 131 %. Luomun osuus syysöljykasvien kokonaiskylvöalasta laski noin 13 prosenttiyksikköä edellisvuoteen nähden. Edellisvuonna luomun osuus (n. 44 %) syysöljykasvien kylvöalasta oli kuitenkin ennätyskellisen suuri. Vuosiin 2016–2019 verrattuna luomun osuus syysöljykasvien kylvöalasta kasvoi menneenä syksynä.

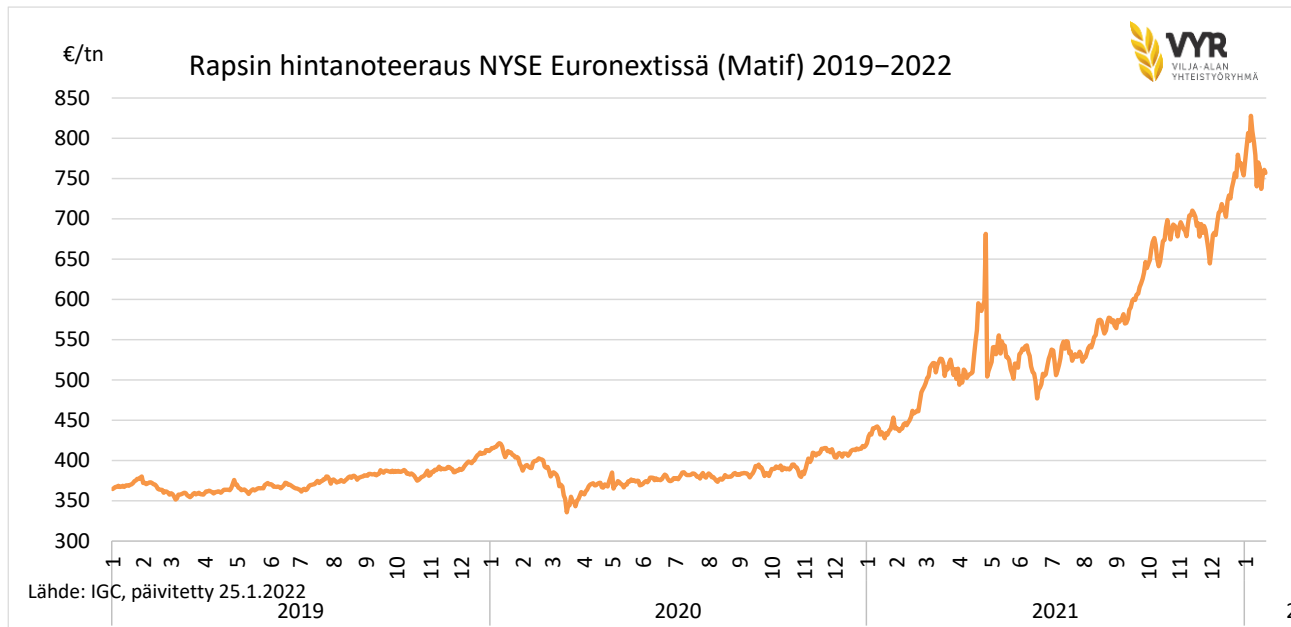
Kuluvan talven vaihtelevien olosuhteiden ja ennätysuurien syysöljykasvien kylvömäärien vuoksi myös syysöljykasvien talvihuho ovat ajankohtainen ja laajasti kiinnostava aihe kuluvalle kaudella. Talven ja kevään eteneminen näyttää, kuinka kasvustot selviävät talvesta.

Kotimaan hinnat

Kirjoitushetkellä (25.1.) kotimaan rypsin ja rapsin spot-hinnat ovat 669–685 €/tonni paikkeilla ja hinnat tuleville toimitusjaksoille 671–696 €/t (Kirkkonummi 693 €/t). Seuraavalle satokaudelle hinnat ovat 605–606 €/t tasolla (Kirkkonummi).

Rapsin hinnat NYXE Euronextissä (Matif)

Rapsin lähin futuurinoteeraus (helmi -22) Pariisin pörssissä NYXE Euronextissä on kirjoitushetkellä (21.1.) 757 €/tonni. Toukokuun -22 noteeraus (25.1.) on 670,50 €/tonni.

Kuluvan kauden tilanne globaalisti ja Euroopassa

USDA:n kuluvan kauden (21/22) globaali ennuste öljykasvien kokonaistuotannosta on laskenut tammikuun aikana. Laskua on yli prosentti edelliseen ennusteeseen verrattuna. Syyksi tähän on esitetty Etelä-Amerikkaa kurittava kuivuus ja siitä aiheutuvat soijapavun sadonmenetykset. Myös arvio globaalin loppuvaraston määrästä on laskenut kuusi prosenttia Brasilian ja Argentiinan pienentyneestä soijapavun tuotantomäärästä johdun. Toisaalta myös soijapavun globaalin kysynnän arviota laskettiin USDA:n tammikuun WASDE-raportissa. Brittiläinen AHDB uutisoi kuitenkin soijapavun globaalin kulutuksen ylittävän tällä kaudella ennustetun tuotantomäärän 2,4 miljoonalla tonnilla. Soijapavun globaali tasetilanne kuluvalla kaudella on näin ollen erittäin tiukka.

AHDB:n mukaan erittäin tiukan globaalin soijapaputaseen voidaan odottaa tukevan myös rapsin hintoja kuluvalla kaudella. Agritel'in analyysissä puolestaan todetaan rapsin hintoja Euroopan markkinoilla tukeviksi tekijöiksi öljyn hintojen nousu ja Kanadassa viime vuoden todelle alhaisesta tuotantomäärästä huolimatta jatkuva murskaustoiminta.

Tammikuun JRC MARS Bulletin kasvustoseurantaraportin mukaan syksyllä 2021 Euroopassa kylvettiin rapsia merkittävästi edellistä vuotta enemmän. Esimerkiksi Ranskassa kylvöala kasvoi edellisvuodesta 12,1 % ja Saksassa 8,7 %.

Olosuhteet Euroopassa

Euroopan komission joulukuun JRC MARS Bulletin kasvustoseurantaraportista käy ilmi, että syksyllä jatkunut poutainen sää suosi syysmuotoisten viljelykasvien viljelytoimenpiteitä ja kasvustojen kehitystä suurimmassa osassa Eurooppaa. Mallinnukset kasvustojen kylmäkaraistumisen kehittymisestä kuitenkin osoittavat kasvustojen kylmäkaraistumisen olevan heikkoa suurimmassa osassa Keski-, Itä- ja Kaakkois-Eurooppaa, erityisesti Mustanmeren alueella.

Tammikuun JRC MARS Bulletin kasvustoseurantaraportissa saatiin lisää tietoa talven etenemisestä ja sen vaikutuksista syysmuotoisten viljelykasvien kasvustoihin Euroopassa. Suurimmassa osassa Eurooppaa syyskasvit ovat hyötäneet hieman tavallista leudommista lämpötiloista ja tyyppillisistä tai hieman tyyppillisistä runsaammista sateista joului- ja tammikuun aikana. Toistaiseksi syysmuotoisten viljelykasvien kasvustot ovat kohtalaisessa, hyvässä tai erittäin hyvässä kunnossa suurimmassa osassa Eurooppaa, eikä mallinuksissa ole toistaiseksi havaittu talvituhjoja. Kasvustojen kylmäkaraistuminen on edelleen heikkoa erityisesti Kaakkois-Euroopassa Mustanmeren alueella, jossa myös runsaat sateet ovat tulleet pääosin vetenä ja lumipeite on heikko. Erityisesti tällä alueella pakkaset voivat vielä aiheuttaa talvituhjoja kasvustoille. Kasvustojen kylmäkaraistuminen on kehittynyt pidemmälle pohjois-, keski- ja itäosissa. Näillä alueilla kasvustojen on mallinnettu olevan lähes tai täysin kylmäkaraistuneita.

Lähteet:

- Luonnonvarakeskus (Luke)
- Avena
- IGC
- Yhdysvaltojen maatalousministeriö USDA
- AHDB
- Agritel
- JRC MARS Bulletin vol. 29 & 30